

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı Bob Avakian'ın mimarı olduğu yeni komünizmin destekçisi araştırmacı-yazar Emrah Cilasun tarafından yazılmıştır. Emrah Cilasun'u ayrıca Twitter hesabı üzerinden de takip edebilirsiniz: <https://twitter.com/EmrahCilasun>

Okurlarımızın dikkatine sunarız.

Yıllar evvel yazdığım bir kitabın [1] araştırma serüveni internet ortamında beni, Türkiye'nin önde gelen bir fizikçisiyle buluşturmuştu. Hakında bir miktar araştırma yapmış olacak ki, fizikçi muhababım, sorularıma verdiği uzunca cevabın ardından yazışmanın sonuna eklediği bir satırla beni hayrete düşürmüştü. Şöyle diyordu: "ayrıca İbrahim Kaypakkaya'nın bir sınıf arkadaşı olarak onun hakkında yaptığım çalışmalar için teşekkürler... eline sağlık". Şaşa kalmıştım. Kaypakkaya ile ilgili 80'lerin ikinci yarısından itibaren hummalı araştırmalara dalmış, onun ilk yıllarına ait yazıları bir biyografi ile derlemiş [2], hatta onun hayatını ve mücadelesini anlatan ilk belgeseli yapmıştım. [3] Muzaffer Oruçoğlu'nun değimiyle onun hakkında bilmediğim şey kalmamıştı. Ama İbrahim Kaypakkaya'nın, İstanbul Üniversitesi'nde fizik bölümünde de ders aldığını nedense umursamamıştım. Gerçi Kaypakkaya ilgili litaratürün yayımlanmasında destek olduğum ve yazılması için teşvik ettiğim Ali Taşyapan'ın eserinde onun, "Fizik ve Matematik" bölümünü (Taşyapan'ın tabiriyle "kazık bir bölüm") seçtiğini biliyordum ama Taşyapan'ın şu gözlemlerini de tamamen görmezden gelmişim:

"Fen derslerini kavrayışta İbrahim'de ezberci yaklaşım yoktu, sistem vardı. O, matematiksel formüllerin biçimsel ezberlenişiyle enerji tüketmez, bu biçimselliğe yansıyan özdeki karmaşıklığı, belli bir sisteme bürünmüş dokuyu dimağına yerleştirirdi. İbo bu işin verimli yöntemini tespit etmişti. Zaten her matematiksel konunun bir ya da bir kaç ana formülü vardır. Kişi bu ana formülleri kavarsa, bunlardan hareketle bir yığın yan formülün keşfine varır ve onları da zorlanmadan çözer. Ama bu pratik ve de verimli yolun temel koşulu, ana formülleri sistem olarak kavramaktan geçer. İşte İbrahim'de böyle bir fen mantığı vardı... İbrahim trigonometri dersindeki formüllerle satranç oynunu oynar gibi eğlenirdi. Matematik, geometri, bunların karmaşık basamakları olan difransiyel, entegral ve ihtimal hesapları İbo'nun sisteme bürünmüş fen mantığı karşısında çözüm armonisine dönüşürdü. Hele modern matematikte İbo'ya hayran olmamak elde değildi. Kıvrak mantığı, uzayın derinliklerinde sonsuza uzanan doğrular üzerinde sıralanan dizimler arasında gezinir, soyutun enginliklerinde darmadağın olmuş bu gizemli bilgiye özgü yanıtları çözümün parlak tablosuna serpiştirirdi." [4]

Gerek 80'lerin ikinci yarısında gerekse 90'ların sonunda Kaypakkaya hakkında araştırma

yaparken -ortaokuldan terk olan- beni meşgul eden husus(lar) Kaypakkaya'nın yukarıda sıralanan özellikleri değildi. Bilakis ben onun siyasi ve ideolojik kopuşları üzerine yoğunlaştığımı sanıyordum. Oysa İbrahim Kaypakkaya'nın yaptığı ve yapamadığı siyasi ve ideolojik kopuşların bilimle ve hele hele komünist bilimle olan alakasını, önemini yıllar sonra Bob Avakian'ın mimarı olduğu Yeni Komünizm "üniversitesine yazılınca" anlayacaktım.

Özelikle Avakian'ın, gerçeğe mümkün olduğu kadar yaklaşma ülküsünün bir parçası olarak, başta bilim ve bilimsel metod olmak üzere siyasete, sanata ve hayatın her alanına dair entelektüellerle gerekli olan fikri münakaşa ihtiyacı ve mayalanma için yaptığı teşvikler, diğer takipçileri gibi beni de -mesela can dostum Prof. Dr. Yücel Sayman'la- yürütmekte olduğum tutkulu tartışmaların derinliklerine sürükledi. 1968'in fırtınalı yıllarında yer alan Sayman'ın geçenlerde kaleme aldığı bir makelesindeki şu sözleri son derece öğreticiydi:

"Bilimsel düşünce gerçeğin ne olduğunu sorgulayıp araştırabilmenin, gerçeklik kurgusunu gerçeğin suretinde oluşturabilmenin ve başarılı sonuca büyük olasılıkla ulaşabilmenin yolunu döşeyen en etkin zihinsel faaliyettir... Bilimsel düşündüğümü sanırdım, altmışlı yıllarımı tüketirken kendimi sorguladım. Ve hayıflandım! Yaşadığım yılları en azından doğa bilimlerine uzak durarak geçirmişim. Neredeyse her bilim alanında en temel bilgilerden yoksun kalmışım; bu bilgileri önemsememişim, öğrenmeye çaba göstermemişim, öğrendiklerimle uğraş alanım arasında bağ kurabilmenin gerekliliğini kavrayamamışım; bilimin tüm alanlarındaki temel bilgilerden yoksun kalmış olsam da toplumsal alanda bilimsel düşünebileceğimi sanmışım. Altmışlı yaşlarımdan sonra tüm bilim alanlarında heyecanla ve coşkuyla bilgi edinmeye çabaladım, çabalamanın heyecanını kaybetmemeye çalıştım ve çalışıyorum, çünkü bu bilgi birikiminden yoksun kalarak bilimsel düşünebilmenin bir reçetesi bulunmuyor." [5]

Evet, yetkin düzeyde bir entelektüel ve akademisyen olarak Sayman burada dobra dobra, gayet açık sözlü, kendisine dair bir özeleştiri vermektedir. Ama öte yandan Sayman'ın bu saptaması, komünist saflarda çok uzun bir süreden beri unutulmuş bilim ve bilimsel metod ve yaklaşımın eksikliğine dikkat çeken, Yeni Komünizm'in mimarı Bob Avakian'ın mütemediyen bilim hakkında yaptığı can alıcı vurguyu hatırlatmaktadır:

"Bilim gerçekliği -yalnızca yüzeydeki fenomeni ve doğrudan görünür olanı değil, maddi gerçeğin gerçek dünyasında daha geniş örüntüleri ve daha derin ilişkileri- şeylerin aslında olduklarını ve değişimlerini anlama çabasında olan kanıta dayalı bir süreçtir." [6]

1967/68 ve 69 ders yıllarında fizik ve matematik öğrenimi görmekte olan İbrahim Kaypakkaya geri dönecek olursak, onun bu dallarda ezbercilik yerine, bu dalların mantığını anlama çabası ve buradan hareketle her bir dalın kendi iç bağlantılarına vakıf olduktan

sonra, bunların dinamiğinde seyir etmesi aynı yıllarda onun, tanıştığı Marksist bilimde de köklü kopuşlar ve atılımlar yapmasına yardımcı olmuş mudur? Birazdan üzerinde duracağımız Kaypakkaya'nın kimi tezlerinin yakından incelenmesi açısından bu mesele üzerinde durulmaya değer bir husustur. Mesela Kaypakkaya'nın öğrendiği trigonometri, matematik, geometri, bunların karmaşık basamakları olan difransiyel, entegral ve ihtimal hesapları Marksizm açısından ne anlama gelmekteydi? Açıkcası bunları ben de bilmiyordum. Ta ki, Yeni Komünizm'in teorisyenleri İshak Baran ve K.J.A'nın, *Ajith - Geçmişin Tortusunun Bir Portresi* adlı eserde Friedrich Engels'den yapılan, mesela, "Doğa diyalektiğin sınındığı yerdir ve modern bilim de her geçen gün daha zengin ve daha çok malzemeye bunu test edecek şekilde donanmıştır" veya "Aslında diyalektik doğanın, toplumun ve düşüncenin genel hareket ve gelişim kanunlarının biliminden başka bir şey değildir" gibi kimi atıflardan [7] ilham alıp, *Doğanın Diyalektiği* adlı eserin sayfalarında gezininceye kadar.

Orada Engels'den -Kaypakkaya'nın aldığı derslerin diyalektikle ne gibi bir alakası olduğuna dair- şunları okumak son derece zihin açıcıcıdır:

Matematiğe ilişkin: "Belirli bir büyüklüğü, örneğin bir iki terimliyi, sonsuz bir dizi yani belirli olmayan bir şey içerisinde çözmek sağduyuya saçma gözükür. Ama sonsuz diziler ve iki terimli (**Binom**) teorem olmasaydı şimdi nerede bulunurduk?" [8]

Diferansiyele ilişkin: "Doğru ve eğri çizgilerin matematiği, böylece oldukça sona yaklaşınca, **eğriyi doğru olarak alan** (diferansiyel üçgen) ve **doğruyu eğri olarak gören** (sonsuz küçüklükte eğri olan birinci dereceden eğri çizgi) matematik sayesinde, yeni ve hemen hemen sonsuz bir alan açılıyor. Vah metafizik!" [9]

Trigonometriye ilişkin: "Sentetik geometri, bir üçgenin özelliklerini ele alıp bitirdikten ve artık söyleyecek yeni bir şeyi kalmadıktan sonra, çok basit ve tamamen diyalektik işlem yoluyla çok daha geniş bir ufuk açılıyor. Artık üçgen, kendisinde ve kendisi için değil, başka bir şekille, daire ile ele alınıyor... Trigonometrinin sentetik geometriden bu gelişimi, diyalektiğin güzel bir örneği, şeyleri kendi içlerinde yalıtılmaları yerine onların iç bağlantılarında kavranılması yoludur." [10]

Şimdi Kaypakkaya'nın insanı hayrete düşürecek, yaşıyla ters orantılı, dar düşünce kalıplarına hapsolmayan bilimselliğinin köklerinin nerelere dayandığı daha iyi anlaşılabilir. Düz bir çizgi şeklinde ve mekanik olarak anlaşılmasın ama fen bilimlerinde edindiği derinlik ve ufuk, onu sadece daha derinden Marksizmle buluşturmakla kalmadı, aynı zamanda kendi kuşağı içerisinde, o yıllarda Marksizm'in ayrışım noktası ve en üst aşaması olan Mao Zedung Düşüncesi'ni (Maoizmi) parlak bir şekilde kavramasını, Türkiye'de Maoist ekolü kurmasını ve dünyada Maoizmin ender halefleri arasında

sayılmasını da beraberinde getirdi.

Burada tekrar Engels'e dönelim ve onun yukarıda Trigonometriye değindiği yerde bahsettiği "iç bağlantıların kavranılması" sözlerinden hareketle Marx'ın, "*Bir kez iç bağlantı kavrandığında, mevcut koşulların daimi ve kalıcı gerekliliğine olan tüm teorik inanç, onun pratikte çökmesinden önce yıkılır*" sözlerini hatırlayalım. [11] İbrahim Kaypakkaya'nın teorik münakaşa içerisinde gerek hasımlarının gerekse de o sıralar yanında yer alanların içerisinde çıkamadıkları ana mesele burada düğümlenmektedir. Türkiye'nin tarihine, Kemalizm'e, Milli Mesele'ye, devrimin yoluna dair ve herşeyden önemlisi bilincin dışarıdan götürülmesine ilişkin Kaypakkaya'nın yaptığı analizler ve saptamalar onun, karşısında durduğu dünyanın "*iç bağlantılarını*" hem materyalistçe kavradığını hem de bunun için zorunlu olarak komünist hareketin tarihindeki kimi tali plandaki teorik ve pratik hatalardan kopması gerektiğini göstermektedir.

Mesela Kemalizm hakkında Kaypakkaya'nın yazdıkları sadece Türkiye'de bir ilk değildi. Bunun da ötesinde Kemalizm, Türk ulus-devlet inşasının ve şovenizminin eleştirisi, Lenin ve Stalin'in (Komintern'in) haklı ve meşru prestijlerine hanel getirmeksizin, gene de onlara **karşı gelerek** yapılmak zorundaydı. Kaypakkaya'nın, diğerlerinin yanı sıra canına mal olan bu analizi sadece devletin hışmına uğramakla kalmadı, aynı zamanda Mihri Belli'den Hikmet Kıvılcımlı'ya ve onlardan Doğu Perinçek' kadar uzanan geniş bir revizyonist cenah tarafından adeta topa tutuldu. Hem de Lenin'e dayanılarak! Nasıl mı?

Bu meselenin izahı için kısa bir ara vermek ve Uluslararası Komünist Hareket'in tarihine uzanmak, daha doğrusu Bob Avakian'ın inşa ettiği Yeni Komünizm'e baş vurmak zorundayız.

Marksizmin olmazsa olmaz prensiplerinin başında enternasyonalizm gelir. 1848'de yayımlanan Komünist Manifesto'da, "işçilerin vatani yoktur" vurgusu ve eserin son sayfasında yer alan, "*proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyleri yoktur. Kazanacakları koca bir dünya vardır. Bütün ülkelerin işçileri, birleşiniz!*" sözleri [12], enternasyonalizmin kısa ama bir o kadar da derinlikli ifadesidir. Hakikaten Marx ve Engels, kuramlarının bu prensibine yaşamlarının sonuna kadar büyük oranda sadık kalmışlardır. Keza aynı eserlerinde Marx ve Engels, "*Fransız Devrimi, yerine burjuva mülkiyetini geçirmek için feodal mülkiyeti ortadan kaldırmıştır*" diyerek Fransız İhtilali'nin burjuva mahiyetini, bu programatik belgede bir kez daha dile getirmişlerdir. [13]

Ancak...

Yeni Komünizm'in adeta ilk kilometre taşı diye tanımlanabilecek, 1981'de yazdığı çığır açıcı, *Dünyayı Fethetmek? Enternasyonal Proletarya Buna Zorunlu ve Muktedir* [14] başlıklı

yapıtında Bob Avakian, ilkin, 1871'de, Paris'te ortaya çıkan ve iki ay kadar yaşayan Komün hakkında Marx'ın kaleme aldığı ve Engels'in önsözünü yazdığı, *Fransa'da İç Savaş* adlı eserinde Marx'ın yaptığı değerlendirmelerdeki uzak görüşlülüğü aktarır. Ardından, Marx ve Engels'e yönelik olarak, "fakat" diye başlar ve "diğer yanda, o günden bu güne edinilen tecrübeler ve bu tecrübelerin özetlenmesi açısından bakıldığında belli eksiklikleri de görmek mümkündür" der. Avakian'a göre bu "eksiklikler"den biri, "işçi sınıfının ulusun kurtarıcısı, ulusu yeniden yaratacak olan güç olarak" görülmesidir. [15] Marx ve Engels'in bu yaklaşımları, "Cumhuriyetçilerle köklü bir kopuş yapmakta kendi zihinleri de berrak olmayan Komüncüler arasında da yaygın"dır. Daha da önemlisi Komün, Avakian'a göre, "hâlâ daha içinden çıktığı burjuva cumhuriyeti ve burjuva demokrasisinin kostümlerinin bir çoğunu giyerek tarih sahnesine çıkmıştır."

Marksizmin bu masumane, bu küçük orandaki hatası, Birinci Cihan Harbi'nin arifesinde ve özellikle de ortasında, İkinci Enternasyonal'deki partilerin ezici çoğunluğu tarafından bayraklaştırıldı. Sosyal Demokrat partiler, açıktan, kendi burjuva devletlerinin yanında yer almakta ve işçi sınıfını, ana vatanlarını savunmaya çağırmakta hiçbir beis görmediler. Marksistliklerini tartışma konusu dahi yapmayan İkinci Enternasyonal'in liderleri, biraz evvel bahsettiğimiz, Marx ve Engels'in o söz konusu hatalı eğilimlerini, çekmecelerinden çıkartıp, savundukları sosyal şovenist politikaları için kullandılar. Lenin, İkinci Enternasyonal'in liderlerine karşı yürüttüğü teorik münakaşaların tümünde, Marx ve Engels'den verilen örneklerin, esasında, hangi burjuvazinin zaferinin enternasyonal proletarya açısından daha zararlı olacağı şeklinde, vaktiyle Marx ve Engels tarafından yapılmış önermeler olduğunu, tüm bunların geçmişe, emperyalizm öncesi döneme ait olduğunu, 1914 için geçerli sayılamayacağını belirtti.

Ancak...

Öte yandan daha önce Marx ve Engels'de izlerine rastladığımız, proletaryanın, ulusun en iyi temsilcisi olduğu fikri, Lenin'in, 12 Aralık 1914'te, Rus proletaryasına hitaben kaleme aldığı, *Büyük Rusların Milli Gururu Üzerine* adlı makalede kendisini yansıtmaktaydı. [16] Lenin, bu makalesinde, oldukça etraflı bir biçimde, her ne kadar Rus proletaryasının niçin anavatanını savunmaması gerektiğini anlatmaya çalışmışsa da, proletaryanın ulusal bir gurura sahip olmaması gerektiğini belirteceğine, "sınıf bilincine ermiş biz Büyük-Rus proleterleri milli gurur duygusunun yabancısı mıyız" sorusunu yöneltir ve kendisi, "muhakkak ki hayır" diye cevaplandırır. [17] Avakian'ın değimi ile bu, "ikiyi bir etmeye" çalışmaktır ve "Lenin bu konuda gerçekten de Leninizm'in ruhuna ters düşmüştür." [18]

Peki tüm bunların Kaypakkaya ile ne alakası var?

Nasıl 1871'de Marx ve Engels'in, "işçi sınıfının ulusun kurtarıcısı, ulusu yeniden yaratacak olan güç" şeklindeki hatalı tanımlamaları kırküç sene sonra (1914'de) İkinci Enternasyonal'in revizyonistlerince kendi burjuva siyasetleri için payanda yapılmışsa; Lenin'in de 1914'de kaleme aldığı *Büyük Rusların Milli Gururu Üzerine* makalesi -1930'ların ortalarından itibaren ama özellikle de 2. Dünya Savaşı'yla birlikte, Stalin'in bu hatayı daha köpürtmesiyle birlikte- Uluslararası Komünist Hareket'in boynunda asılı, Avakian'ın değimiyle "değirmen taşına" dönmüştür.

Mesela Nazım Hikmet, 1936'da (Lenin'in makalesinden yirmiiki sene sonra) yayımlanan *Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı*'na, "Zeyl-Milli Gurur" adlı çalışmasında, "acaba milliyetçilik mi yapıyorum?" şüphesine düşünce, daha sonra Kemalist "Kadro Hareketi"nin kurucuları arasında yer alacak olan ama o yıllarda TKP'nin önde gelen teorisyenlerinden sayılan Ahmed Cevat Emre tarafından, Lenin'in aslında bu pek de fazla bilinmeyen makalesi sayesinde "ikna" edilir. Ahmet Cevat, Lenin'in *Büyük Rusların Milli Gururu Üzerine* makalesini över ve Bedrettin'i yaratmış bir milletin proletaryasına mensup olmaktan nasıl da milli bir gurur duyduğunu, etraflıca anlatır. [19] Ahmet Cevat Emre'den otuzaltı sene sonra, Lenin'in bu "Leninizmin ruhuna ters düşen" makalesinin bir kez daha ortaya çıktığını görüyoruz. Bu sefer Doğu Perinçek tarafından, İbrahim Kaypakkaya'nın "Şafak Revizyonizmi"nin eleştirileri, özellikle de Kemalizm eleştirileri karşısında bocalayan Hasan Yalçın ve Gün Zileli'nin "ikna" edilmelerinde. [20]

Yüzlercesinden sadece bir tanesini seçip, yukarıda aktardığım bu olumsuz örnek bize neyi göstermektedir?

Aralarındaki zamansal mesafeye rağmen Ahmet Cevat Emre'nin ve Doğu Perinçek'in, Lenin'in bu tali hatasını kendi yanlış çizgilerine payanda etmelerindeki iti güç, onların **antibilimsel revizyonist dinamikleriydi**. İşkence altında rejime boyun eğmemesinden ötürü, yıllardır nesilden nesile geniş devrimci kitleler tarafından "ser verip sır vermeyen yiğit" olarak anılan İbrahim Kaypakkaya'nın en önemli yanı ise, onun mütevazılığı, köylü gibi giyinmiş olması ve/veya "karizma"sı değildi. Kaypakkaya'nın en önemli özelliği, Marksizmi "gerçekliği bütünüyle ele alan bir bakış ve yöntem bilimi" olarak kavramaya açık olmasıydı. Zira bu, "çok uzun bir süredir dünya çapında komünistler tarafından unutulmuştu." [21] Kaypakkaya'ya bu özelliği veren tabii ki, sadece ve sadece fen bilimlerini derinden kavrama becerisi değildi.

Hatırlayalım. 1956'da Sovyetler Birliği'nde başlayan kapitalist restorasyon ve ardından Uluslararası Komünist Hareket'te 1963'de patlak veren revizyonist/kapitalist yol ile Marksizm ve sosyalist toplumda sebat etmek arasındaki polemikler, ama özellikle de Çin'de 1966'da başlayan Büyük Proleter Kültür Devrimi, İbrahim Kaypakkaya'ya muazzam bilimsel

bir güç veriyor ve vizyon sunuyordu. Kültür Devrimi, komünizm bilimi açısından nitel bir sıçramayı temsil ediyordu. Zira bu devrim, ilk defa sosyalist bir devlette, komünist partisi içerisinde kümelenen **yeni burjuvaziye** karşı yapılmıştı. İster iktidarda olsun ister olmasın, dünyada bir dizi kendisine "komünist" diyen parti "gerçekliği bütünüyle ele alan bir bakış ve yöntem bilimi" olarak Marksizm'den kopmuş ve çürümüştü. "Hareketimiz Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin ürünüdür" diyen İbrahim Kaypakkaya'nın korkusuzluğu ve bilimsel cesareti, Kültür Devrimi'nin **teorik literatüründen** ve onun **pratik tecrübelerinden** ilham alıyordu. Onun bildiğimiz ve bilmediğimiz (kaybolup giden veya saklayanların korkudan yakması sonucu yitirdiğimiz) yazılarına can veren "mucizevi tılsım" başka yerde aranmamalıdır.

Yazının başında da belirttiğim gibi, 80'lerin ikinci yarısından 90'ların sonuna dek İbrahim Kaypakkaya'nın hayatını, teorik ve pratik mücadelesini tutkuyla araştırmış bir entellektüel olarak, şunu kesinlikle söyleyebilirim. Yukarıdaki örnekte de göstermeye çalıştığım gibi, Kaypakkaya'nın ölümsüz katkıları ve tali hataları bugün sadece, **"Marksizm salt sınıf savaşımının ya da devrimin toparlanmış bir özeti değildir. Marx ve Engels salt sınıf savaşımını özetleyerek Marksizmi geliştirmediler. Marksizm geliştirilirken insan toplumunun birçok farklı alan ve boyuttaki çok daha geniş, daha kapsamlı deneyimleri kucaklandı"** diyen Yeni Komünizm ve onun mimarı Bob Avakian sayesinde anlaşılabilir ve savunulabilir. [22] Şayet Yeni Komünizm'i bilmiyorsanız, savunmuyorsanız, İbrahim Kaypakkaya'ya karşı revizyonistlerin Marx'a, Lenin'e dayanarak yapacakları pespaye saldırıları göğüsleyemez, hatta geri püskürtemezsiniz.

Öte yandan Avakian'ın 2004'de söylediği şu sözler üzerine düşünmekte sonsuz fayda var: *"Mao otuz, Lenin'de seksen yıl önce öldü. Onların ötesine geçmezsek ne yapıyoruz?"* [23]

Hakikaten üzerine bir düşünün. İbrahim Kaypakkaya'yı yitireli 47 sene oldu. Ömrümüz ve gelecek kuşakların ömrü, her sene yapılan içi boş ve Kaypakkaya'nın fikirleriyle tezat "anma" seromonileriyle mi geçecek?

Şayet İbrahim Kaypakkaya'nın devrimci mirasının gerçek, materyalist, teorik bir garantörü olacaksa, yeni İbrahimlerin yeşermesi ve boy atması arzu ediliyorsa, tüm bunları bize sağlayacak olan yegane hazine Yeni Komünizm'dir.

Zira geçenlerde kaleme aldığım bir makalede vurguladığım gibi,

"Bu yeni komünizm, 150 yıllık komünizmin esas olarak olumlu teorik ve pratik tecrübelerinin tali planda Marksizm'e ters gelen anti bilimsel kritik çelişkilerinden köklü bir kopuşun ama aynı zamanda da teorik atılımların üzerinde yükselmektedir.

Nedir bu teorik atılımlar? Mesela bazılarını sıralayacak olursak:

Yeni komünizm akut olarak gündemine komünist saflardaki 'Devrim ve Reform' çelişmesini (yoksa burada devasa bir duvar metaforunu mu kullansak) koyar ve yukarıda biraz evvel anlattığım '4 Bütünleri' [24] hedeflemeyen bir devrimin, son tahlilde 4 Bütünler'e teslim olma tehlikesine dikkat çeker.

Ancak bununla birlikte yeni komünizm, bu duvarın her bir tuğlasında (ya da bu çelişkinin daha alt başlıklarında) ise komünist saflarda bildiğimiz (yoksa bildiğimizi sandığımız mı?) *bilimsellik karşıtı revizyonizme* denk gelen bir dizi meseleyle cebelleşmeye başlar:

Mesela, objektif hakikatı reddedip, siyasi hakikat yapmayı kabul etmez. Tüm hakikatlerin '*canımızı acıtsa dahi*' bizi komünizme götüreceğinin önemini vurgular.

İnsanlığın kaçınılmaz olarak ('yadsımanın yadsıması') komünizme gideceğini iddia eden, böylece komünist saflarda kendiliğindencilığe ve metafiziğe cevaz veren anlayışın yanlışlığını ve saçmalığını reddeder, bilinçli müdahalenin rolüne dikkat çeker ve ama gene de bunun garantisi olmadığını vurgular.

Uluslararası Komünist Hareket'in saflarındaki sermayenin 'genel kriz' teorisine karşı, Marx'ın 'sermaye birikimi' ve 'devrevi kriz' tahlillerini hatırlatır.

Yeni komünizm, dünya çapındaki tüm çelişkilere rengini verenin 'emek sermaye çelişkisi olmadığını' bilakis, tüm bu çelişkileri itekleyen esas faktörün, sermayenin kâr ve rekabetinden kaynaklanan *anarşik dinamik* olduğunu bilimsel olarak ispat eder.

Emperyalizmi bir dünya sistemi olarak anlamak yerine, onu sadece 'yabancı istilacı' derekesine düşüren, komünist saflardaki *ezilen ulus milliyetçiliğinin* karşısında durur.

Faşizmi, burjuva diktatörlüğünün önemli nitel bir biçimi olarak görmemek dahil, öte yandan burjuva demokrasisini de komünizmle bir ve aynı tutup, *burjuva demokrasisini yücelten* anlayışı temelden reddeder.

Klasik anlamda, sendikalist ve kitle kuyrukçuluğu olarak bilinen *ekonomizme* ve onun farklı veçhelerine (mesela *silahlı ekonomizme*) karşı, Lenin'in ünlü *Ne Yapmalı'sından* ilham alarak fakat onun da ötesine geçerek, '*Zenginleştirilmiş Ne Yapmacılık*'ı önerir.

Yeni komünizm, proleteryanın ideolojisini esas alır ama proleteryanın anadan doğma zaten komünist olduğunu iddia eden ve onu *şeyleştirilen* anlayışı reddeder.

Proletarya diktatörlüğü altında sosyalist bir toplumun *resmi ideolojisi olmayacağı*nın altını çizer.

Yeni komünizmin adeta kalbi olan, proletarya diktatörlüğü altındaki sosyalist bir toplumda, 'sağlam çekirdek temelinde alabildiğine esnekliği' esas alır, *muhalefeti teşvik etmeyi ve mayalanmayı* savunur.

Enternasyonalizm ve dünya sahnesini esas almak yerine, sosyalist bir toplum da dahil olmak üzere komünistlerin saflarında var olan, '*benim ulusum*' anlayışını ve son tahlilde milliyetçilik nosyonunu yüceltmeyi mahkum eder." [25]

Referanslar:

[1] Emrah Cilasun, *Yeni Paradigmanın Eşiğinde "Bediüzzaman" Efsanesi ve Said Nursi Gerçeği*, Tekin Yayınevi, İstanbul, 2016.

[2] Emrah Cilasun, *Fırtınalı Yıllarda İbrahim Kaypakkaya - Bilinmeyen Yazılar-*, Belge Yayınları, İstanbul, 1994, 1997; Tekin Yayınevi, 2016.

[3] Belgesel Film: *Kırmızı Gül Buz İçinde*, Hamburg, 1998; Athen, 2006; El Yayınları, İstanbul, 2010.

[4] Ali Taşyapan, *Kaypakkaya İle Birlikte- Anı 2*, El Yayınları, İstanbul, 2009, s. 43

[5] Yücel Sayman, "Emojileşmek (2)", *Evrinsel*, 19 Nisan 2020

[6] Bob Avalian, *Yeni Komünizm*, El Yayınları, İstanbul, 2018, s. 44.

[7] İshak Baran & K. J. A, *Ajith Geçmişin Tortusunun Bir Portresi*, El Yayınları, İstanbul, 2019, s. 30, dipnot 27.

[8] Friedrich Engels, *Doğanın Diyalektiği*, Sol Yayınları, Ankara, 1976, s. 312.

[9] Engels, age, s. 312-313.

[10] Engels, age. S. 313-314.

[11] 11 Temmuz 1868'de Marx'tan Ludwig Kugel Mann'a, Karl Marx-Friedrich Engels, *Ausgewählte Werke*, Band III, Dietz Verlag, Berlin, 1981, s. 522-523'ün içinde. Marx'ın bu tarihi alıntısı uluslararası Maoist harekette ilk defa Raymond Lotta, Frank Shannon tarafından, *Amerika Çöküşte, ABD'de ve Dünyada 1980'lerde Savaş ve Devrime Doğru Gelişmelerin Bir Analizi*, cilt 1, Banner Press, Chicago, 1984, s. 10'da yapılmış, 24 sene sonra ise çeşitli dillerde yayımlanan, *Komünizm: Yeni Bir Aşamının Başlangıcı, RCP, USA tarafından bir Manifesto*, s. 4'de popülerleştirilmiştir.

(<http://yenikomunizm.com/devrimci-komunist-parti-abdnin-manifestosu/>)

[12] Karl Marx ve Friedrich Engels, Komünist Manifesto, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, Ankara, 1976, s. 67.

[13] Age, s. 49.

[14] (<http://yenikomunizm.com/dunyayi-fethetmek/>)

[15] Avakian, o dönemde, ulus ile enternasyonalizm arasındaki ayrışımın bugünkü kadar berrak yapılmadığını, bunun nedenlerinden birinin de emperyalizmin daha ortaya çıkmamış oluşuna bağlamakla birlikte, gene de o yıllarda (1871) Fransa'nın artık yavaş yavaş emperyalizme doğru evrildiğini, özellikle belirtme gereği duymaktadır. Avakian, Engels'in, 1891'de Almanya'nın Çar Rusyası'na karşı savunulmasını önerdiğini hatırlatmakta ve bunun da aynı derecede yanlış bir yaklaşım olduğuna değinmektedir.

[16] Lenin, *Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri*, Belge Yayınları, İstanbul, 1995, s. 116-122.

[17] Age. s. 118.

[18] Avakian, *Dünyayı Fethetmek?...*

[19] Nazım Hikmet, *Benerci Kendini Niçin Öldürdü?*, Adam Yayınları, İstanbul, 1987, s. 269-273.

Burada yeri gelmişken, günümüz Türkiye'sinde sol saflarda bir hayli revaçta olan "Özcülük" akımının ciddi bir eleştirisi için bakınız, Mehmet Seyhan, "Özcülük ve Zenginleştirilmiş Ne Yapmacılık Üzerine", (<http://yenikomunizm.com/ozculuk-ve-zenginlestirilmis-ne-yapmacilik-uzerine/>)

[20] 1992'de Gün Zileli ile Londra'da yaptığım görüşmenin notlarından.

[21] Bob Avakian, *Kültür, Sanat, Bilim ve Felsefe Üzerine*, Yordam Kitap, İstanbul 2008, s. 121.

[22] Age, s. 122.

[23] Age, s. 73.

[24] "Bu sosyalizm, devrimin sürekliliğini, tüm sınıf ayrılıklarının kaldırmasına, bu sınıf ayrılıklarının dayandığı tüm üretim ilişkilerinin kaldırılmasına, bu üretim ilişkilerinin karşılığı olan tüm sosyal ilişkilerin kaldırılmasına, bu sosyal ilişkilerin sonucu olan tüm fikirlerin devrimcileşmesine zorunlu geçiş noktası olarak proletaryanın sınıf diktatörlüğünün ilanıdır." (Bkz, Karl Marx, Friedrich Engels, *Ausgewählte Werke II*, Dietz Verlag, Berlin, 1982, s. 104.)

[25] <http://yenikomunizm.com/yeni-komunizm-insana-can-verir/>

Yazar Hakkında

[Emrah Cilasun](#)

<http://emrahcilasun.com/>

Emrah Cilasun 1966'da İstanbul'da doğdu. 1978'de ailesi ile birlikte Almanya'ya iltica etti, o tarihten beri Almanya'da yaşıyor. "Mektepli" değil "alaylı" tarih araştırmacısı olan Cilasun belgeselcilik ve çevirmenlik de yapıyor. Halen Sovyet besteci Dimitri Şostakoviç'in biyografisi üzerinde çalışıyor.

[Yazarın Tüm Makaleleri](#)

[Download WordPress Themes](#)

[Download Best WordPress Themes Free Download](#)

[Free Download WordPress Themes](#)

[Download Premium WordPress Themes Free](#)

[free download udemy course](#)

[download intex firmware](#)

[Free Download WordPress Themes](#)

[ZG93bmxvYWQgbHluZGEgY291cnNIIGZyZWU=](#)